

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžr/13/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200063
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013200063.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej PhD. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu: U., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Šarkou Kapičákovou, so sídlom Mútne 233, adresa na doručovanie Hviezdoslavova 45, Námestovo, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, so sídlom J. Kráľa 4, Žilina, za účasti: 1/ U., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, zastúpená advokátom JUDr. Ladislavom Buchom, E. Hroboňovej 42, Dolný Kubín, 2/ Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, 3/ R., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, 4/ U., nar. XX.XX.XXXX., bytom G. XXX, účastníci 2/, 3/ a 4/zastúpení advokátkou Mgr. Zlatou Hunčagovou, Radlinského 1709/28, Dolný Kubín o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Katastrálneho úradu v Žiline č. k. Xo-17/2012-Hu zo dňa 21.12.2012 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. novembra 2013, č. k. 20S/10/2013-147 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. novembra 2013, č. k. 20S/10/2013-147 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. k. Xo-17/2012-Hu zo dňa 21.12.2012, ktorým právny predchodca žalovaného (Katastrálny úrad v Žiline) podľa § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok) v nadväznosti na § 18 ods. 1 písm. b/ a v zmysle § 59 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) na základe samostatných odvolaní účastníkov konania U., R., Z. a U. zmenil podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona rozhodnutie Správy katastra Tvrdošín č. X 26/2008 zo dňa 06.09.2012 tak, že opravil chybu v katastrálnom operáte tak, že na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie G. zrušil zápis č. Z 619/97 vykonaný pod položkou výkazu zmien č. 109/1997. Na uvedenom liste vlastníctva zapísal v časti A (majetková podstata) pozemky -

parcely E-KN č. XXX/X, XXX/X, XXX,XXX,XXX,XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX a XXXX s príslušnými druhmi pozemkov a výmerami. V časti B uvedeného listu vlastníctva zapísal vlastníkov: 1/ U., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, G. XX, SR (zomr. XX.XX.XXXX), v podiele 1/1, titul nadobudnutia: komasačný hárok č. 030, Z 01/2010 - rozhodnutie Správy katastra Tvrdosín č. ROEP 7-6/0047/2008 zo dňa 30.10.2009 a 2/ U., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, G. XX, SR, v podiele 1/1, titul nadobudnutia: darovacia zmluva RI 232/73, N 8/73, Nz 9/73, Z 01/2010 - rozhodnutie Správy katastra Tvrdosín č. ROEP 7-6/0047/2008 zo dňa 30.10.2009, kód právneho vzťahu: 9.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa nestotožnil s námietkami žalobcu. Pokiaľ ide o námietku, že U. ml. sa stal výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností na LV č. XXXX na základe darovacej zmluvy z roku 1973, túto námietku považoval krajský súd za nedôvodnú a uviedol, že bolo preukázané, že na LV č. XXXX bol zidentifikovaný celý komasačný hárok č. 030 na základe identifikácie parciel zo dňa 28.04.1997; pritom predmetom darovacej zmluvy z roku 1973 nemohol byť tento komasačný hárok č. 030, pretože v tom čase komasácia nebola ukončená a preto komasované parcely nemohli byť predmetom darovacej zmluvy. Z darovacej zmluvy vyplýva, že predmet bol špecifikovaný podľa predkomasačného t.j. pozemnoknižného stavu ako (okrem iného) pozemnoknižná vložka č. 37; ak LV č. XXXX obsahuje všetky komasované parcely z komasačného hárku č. 030, žalobca nemôže byť vedený ako vlastník všetkých týchto parciel. Pokiaľ išlo o ďalšiu námietku žalobcu, že v darovacej zmluve bol uvedený pozemnoknižný stav len preto, že komasačný stav nebol prevzatý do evidencie nehnuteľností, toto konštatovanie je v súlade so skutočnosťou. Darovacia zmluva však jednoznačne uvádza aký bol predkomasačný stav, to znamená, že vo vlastníctve U. st. neboli všetky protokoly, ktoré boli v roku 1946 zahrnuté do komasačného hárku číslo 030, ale len protokol číslo 37. Ak teda komasácia v roku 1973 nebola ukončená, U. st. nemohol platne disponovať s komasovanými parcelami, ale ani s pozemnoknižnými parcelami, ktoré predtým nemal vo vlastníctve. Ak v čase uzavretia darovacej zmluvy nebolo možné vyhotoviť darovaciu zmluvu inak, toto nemá vplyv na to, že pri jej zápise do katastra nehnuteľností je potrebné vychádzať z právneho stavu platného v súčasnosti (§ 42 ods. 2 písm. c) katastrálneho zákona).

Krajský súd neposúdil ako dôvodnú ani námietku žalobcu, že sa prevádzal v skutočnosti komasačný stav, o čom svedčí uvedenie komasačného hárku číslo 030 do darovacej zmluvy, lebo predmetom darovacej zmluvy nemohol byť hárok číslo 030, keďže komasačné parcely právne neexistovali. Musel sa teda prevádzať len pozemnoknižný stav a v súlade s ním bola zmluva aj vyhotovená. Tá skutočnosť, že v súčasnej dobe neexistujú pozemnoknižné parcely, ktoré boli predmetom tejto zmluvy, čo sa týka protokolu číslo 37 a nie je možné ich identifikovať s časťou komasačného hárku číslo 030 sa zákonite odrazila aj v napadnutom rozhodnutí správneho orgánu v tom zmysle, že zrušil zápis vlastníckeho práva žalobcu vykonaného v záznamovom konaní pod sp. zn. Z 619/97 pod položkou výkazu zmien 109/97. Tá skutočnosť, že samotný žalobca bolo následne tým istým rozhodnutím v konaní o oprave chyby zapísaný, nebola z jeho strany namietaná. Namietané bolo, že ako vlastník bol uvedený aj U. starší a na tomto základe bolo samotné vlastníctvo žalobcu spochybnené, pretože je vedené ako duplicitné. Argumentom žalobcu, prečo nesúhlasí s takýmto postupom žalovaného, bolo to, že samotný žalobca sa stal vlastníkom celého komasačného hárku číslo 030 na základe darovacej zmluvy z roku 1973. Keďže krajský súd v zmysle dispozičnej zásady ovládajúcej konanie je viazaný žalobnými bodmi aj s právnou kvalifikáciou, konštatoval, že takáto právna argumentácia žalobcu nie je spôsobilá na to aby došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Žalobca sa nemohol stať na základe darovacej zmluvy z roku 1973 výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných v komasačnom hárku číslo 030, teraz vedených na liste vlastníctva číslo XXXX. Keďže podľa súčasného právneho stavu sa nedá určiť, ku ktorým parcelám na tomto liste vlastníctva svedčí žalobcovi vlastnícke právo, krajský súd posúdil ako nedôvodnú námietku žalobcu, že mal byť výlučne on vedený na liste vlastníctva číslo XXXX ako vlastník. Námietku, že U. starší bol vlastníkom nižšej výmery parciel pred komasovanom stave a komasáciou mu bola pridelená vyššia výmera, lebo pred komasáciou vlastnil pozemky do lepšej triede, posúdil krajský súd ako irelevantnú pre posúdenie záznamu do katastra nehnuteľností pod Z 619/97 pod PVZ 109/97 a jeho následnej opravy v katastrálnom operácie v zmysle § 59 ods. 1 katastrálneho zákona. K námietke žalobcu, že jeho vlastnícke právo bolo spochybnené bez toho, aby vykonal akýkoľvek úkon, pričom

platí, že o vlastnícke právo nemožno nikoho pripraviť inak, ako spôsobom a postupom popísaným v zákone, krajský súd uviedol, že v konaní o oprave chyby v katastrálnom operácii, ktorého výsledkom je napadnuté rozhodnutie, sa nerozhoduje o konštituovaní alebo odňatí vlastníckych práv. Účelom tohto konania je opraviť chyby, ktoré vznikli v katastrálnom operáte pri zápise verejných alebo iných listín, t.j. opraviť nesúlad katastrálneho operátu s týmito listinami. Keďže v konaní pod sp. zn. Z 619/97 došlo k nesprávnemu záznamu vlastníckeho práva žalobcu na základe darovacej zmluvy tým, že táto zmluva bola posúdená ako záznamu schopná a žalobca bol ako vlastník zapísaný (v rozpore s predmetom tejto zmluvy) k pozemkom, ktoré neboli predmetom tejto zmluvy, v konaní sa len opravila táto chyba tak, že dotknutý zápis sa zrušil (odhliadnuc od toho, že, akoby duplicitní vlastníci boli zapísaní žalobca a U. starší). Týmto rozhodnutím sa teda žalobcovi neodňali práva, ktoré by bol predtým nadobudol. Darovacia zmluva je za súčasného právneho stavu nezapisateľná do katastra nehnuteľností a preto záznam na základe nej nemôže byť vykonaný. Nič však nebráni žalobcovi inými spôsobmi sa domáhať určenia svojho vlastníckeho práva s prihliadnutím na danú darovaciu zmluvu. Vlastnícke právo, ak žalobcovi vzniklo, nebolo zo strany správnych orgánov zrušené, len bolo rozhodnuté, že na základe takého právneho titulu sa do katastra nehnuteľností nedá zapísať záznamom. Z týchto dôvodov krajský súd považoval žalobu za nedôvodnú a preto ju podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol. Tiež poukázal na to, že v konaní pod sp. zn. 20S/7/2013 Krajský súd v Žiline rozhodol o zrušení rozhodnutí orgánov katastra v oboch stupňoch, ktoré boli napadnuté i v danom konaní (pod sp. zn. 20S/10/2013 Krajského súd v Žiline), avšak z iných dôvodov, než na aké poukazoval žalobca v tejto žalobe.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Navrhol zrušiť rozhodnutie Správy katastra Tvrdosín č. k. X 26/2008 zo dňa 06.09.2012, ako aj rozhodnutie Katastrálneho úradu v Žiline č. k. Xo-17/2012-Hu podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c/ OSP a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Uviedol, že komasácia v katastrálnom území Liesek nebola nikdy autentifikovaná a teda ani platná v zmysle vtedy platných právnych predpisov. Po ukončení komasankčných prác v druhej polovici štyridsiatych rokov minulého storočia sa pozemky v katastrálnom území Liesek začali užívať podľa výsledkov komasácie, a to aj napriek tomu, že komasácia nebola nikdy autentifikovaná a teda pozemnoknižný stav sa prestal reálne používať. Na základe toho, že došlo zo strany ostatných vlastníkov pozemkov v katastrálnom území Liesek k akceptácii výsledkov komasačných prác a teda k užívaniu pozemkov podľa vlastníctva evidovaného v komasačných hárkoch a nie v pozemkovej knihe, žalobcovi nič nebránilo v tom, aby prijal dar svojho otca U. st., a to nehnuteľnosti, ktoré boli jeho otcovi vykomasované do hárku č. 030 a neskôr evidované na LV č. XXXX, katastrálne územie Liesek, pretože v roku 1973, kedy došlo k uzatvoreniu aj predmetnej darovacej zmluvy, sa pozemky v katastrálnom území Liesek užívali len podľa výsledkov komasácie. Na základe predmetnej darovacej zmluvy žalobca darované pozemky, ktoré predstavovali v prírode pozemky vykomasované v komasačnom hárku č. 030, katastrálne územie Liesek, začal užívať ako vlastné, a to v dobrej viere, že mu aj skutočne patria. V roku 1973 boli predmetné poľnohospodárske pozemky odovzdané do užívania JRD, pričom ako vlastník bol vedený práve žalobca. V odvolaní žalobca zotrval na tom, že sa stal výlučným vlastníkom nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX, katastrálne územie Liesek, a to na základe darovacej zmluvy spísanej dňa 20.1.1973 formou notárskej zápisnice č. N 8/73, NZ 9/73, registrovanej vtedajším štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod RI - 232/73, pričom k tomuto prevodu bol podľa ustanovenia § 490 vtedy platného Občianskeho zákonníka daný súhlas MNV v Liesku rozhodnutím zo dňa 4.8.1973 č.j. 535/1973.

Žalovaný a účastníci 1/ až 4/ sa k odvolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol rozsudkom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta OSP a § 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP). Deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP).

V danej veci príslušné orgány katastra (Správa katastra Tvrdošín a Katastrálny úrad v Žiline) po prešetroení zápisu nehnuteľností vpísaných na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie Liesek rozhodli o oprave chyby v katastrálnom operáte. V časti B vlastníkov boli zapísaní duplicítne V., nar. XX.XX.XXXX v podiele 1/1 titulom komasačný hárok 030 a V., nar. XX.X.XXXX. v podiele 1/1 titulom darovacia zmluva. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplynulo, že Správa katastra Tvrdošín vo veci rozhodla po tom, čo predchádzajúce rozhodnutie Katastrálneho úradu v Žiline (č. Xo-24/2010-Hu zo dňa 22.09.2010) bolo rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/136/2010-85 zo dňa 17.05.2011 zrušené a vec bola vrátená žalovanému na ďalšie konanie. Odvolaniu žalovaného najvyšší súd nevyhovел a rozsudkom sp. zn. 1Sžr/113/2011 zo dňa 13.12.2011 potvrdil napadnutý rozsudok, pričom sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že zápis pozemkov celého komasačného hárku č. 030 vykonaný pod spisovou značkou č. Z 619/97 PVZ č. 109/97 je v rozpore s darovacou zmluvou č. N 8/73, NZ 9/73. Podľa názoru najvyššieho súdu SR (vysloveného v rozsudku 1Sžr/113/2011 zo dňa 13.12.2011) je predmet darovacej zmluvy č. N 8/73, NZ 9/73 jasný a zrozumiteľný; okrem iných nehnuteľností boli predmetom daru pozemky zapísané v PKN vložke č. 37, ktorá bola súčasťou komasačného hárku č. 030 a to v 1; v závere zaviazal najvyšší súd správne orgány, aby v ďalšom konaní odstránili rozpor v katastri nehnuteľností opravou chyby v katastrálnom operáte, a to zrušením nesprávneho zápisu - zápisu všetkých nehnuteľností z komasačného hárku č. 030 v celosti na p. U. ml., nakoľko tento stav je v rozpore s obsahom darovacej zmluvy č. N 8/73, NZ 9/73. Na základe uvedeného, súc viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu SR, že samotný žalobca vysloveným v rozsudku 1Sžr/113/2011 zo dňa 13.12.2011 vydal Katastrálny úrad v Žiline dňa 15.02.2012 rozhodnutie č. Xo-24/2010-Hu, ktorým zrušil rozhodnutie Správy katastra Tvrdošín č. X 26/2008 zo dňa 07.04.2010 a vec vrátil tomuto správnomu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie, ktorá v novom rozhodnutí (zo dňa 06.09. 2012 č. X 26/2008) opravila chybu v katastrálnom operáte p. U. ml. ako vlastníka v podiele 1/1 nehnuteľností evidovaných na LV č. 1909 (t.j. pozemkov tvoriacich komasačný hárok č. 030) s titulom nadobudnutia: darovacia zmluva. Do tohto listu vlastníctva zapísala taktiež U. st. ako výlučného vlastníka predmetných nehnuteľností s titulom nadobudnutia: komasačný hárok č. 030. S poukazom na skutočnosť, že hodnovernosť údajov katastra o práve k nehnuteľnostiam zapísaným v komasačnom hárku č. 030 o výmere 4428 m² bola spochybnená. Tým vlastne určila, že na časť pozemkov pôvodne evidovaných v komasačnom hárku č. 030 vo výmere 4428 m² je duplicitné vlastníctvo, t.j. existujú dve listiny preukazujúce vlastníctvo k tej istej nehnuteľnosti v prospech dvoch osôb. Jednou z týchto listín je komasačný hárok č. 030, ktorý preukazuje vlastníctvo p. U. st. k výmere 4428 m² z komasačného hárku č. 030. Táto výmera zodpovedá výmere pozemkov pôvodne zapísaných v PKN vložkách č. 207, č. 104 a č. 93, ktoré sa stali okrem iného súčasťou tohto hárku a neboli predmetom darovacej zmluvy. Druhou listinou je darovacia zmluva, ktorá preukazuje vlastníctvo p. U. ml. a to k pozemkom tvoriacim PKN vložku č. 37 v 1, ktorá bola predmetom daru a bola taktiež zahrnutá do komasačného hárku č. 030. Nakoľko je technicky nemožné identifikovať pôvodný PKN stav na komasačný stav v kat. úz. Liesek, bude na účastníkoch konania, aby uvedenú duplicitu odstránili buď dohodou alebo súdnou cestou prostredníctvom určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ OSP. Vzhľadom na uvedené Katastrálny úrad v Žiline v rozhodnutí, ktoré je predmetom tohto súdneho preskúmavacieho konania (č. k. Xo-17/2012-Hu zo dňa 21.12.2012) uviedol, že prvostupňový orgán katastra posúdil vec z hmotnoprávneho hľadiska správne, ale nepremietol do (prvostupňového) rozhodnutia požiadavku správnych súdov oboch stupňov a to zrušiť z katastra nehnuteľností zápis č. Z 619/97 vykonaný pod PVZ č. 109/97 a postupoval nesprávne z procesnoprávneho hľadiska, keď uvedeným (prvostupňovým) rozhodnutím nariadil zapísať poznámku, ktorou sa spochybnila hodnovernosť vlastníckeho práva oboch vlastníkov. Uvedené pochybenia prvostupňového orgánu katastra boli odstránené zmeňujúcim rozhodnutím odvolacieho orgánu katastra, ktoré je predmetom tohto súdneho preskúmavacieho konania. Krajský súd v súdnom preskúmanom konaní žalobu zamietol. S dôvodmi žaloby sa náležite vypořiadal a stotožnil sa s právnymi závermi správnych orgánov, ktoré rešpektovali právne názory súdov, vyslovené v predchádzajúcom súdnom preskúmanom konaní (rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/136/2010-85 zo dňa 17.05.2011 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/113/2011 zo dňa 13.12.2011).

Najvyšší súd SR sa v danej veci v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a preto jeho dôvody nebude neopakovať (§ 219 ods. 2 OSP v znení od 15. októbra

2008, od účinnosti novely - zákona č. 384/2008 Z. z.). Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu v odvolaní, že komasácia v katastrálnom území Liesek nebola nikdy autentifikovaná a teda ani platná v zmysle vtedy platných právnych predpisov a po ukončení komasačných prác v druhej polovici štyridsiatych rokov minulého storočia sa pozemky v katastrálnom území Liesek začali užívať podľa výsledkov komasácie a pozemnoknižný stav sa prestal reálne používať a že došlo zo strany ostatných vlastníkov pozemkov v katastrálnom území Liesek k akceptácii výsledkov komasačných prác a teda k užívaniu pozemkov podľa vlastníctva evidovaného v komasačných hárkoch a nie v pozemkovej knihe, tu je potrebné opakovane poukázať na to, že bude na účastníkoch konania, aby uvedenú duplicitu odstránili buď dohodou alebo súdnou cestou prostredníctvom určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ OSP.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci bol dostatočne zistený skutkový stav a bol z neho vyvodený správny právny záver. Z dôvodov, uvedených vyššie preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd so zreteľom na výsledok odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP, keďže žalobcovia nemali úspech ani v odvolacom konaní a žalovanému nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.